Wereld van Filantropie

Samen meer impact maken.

Het waarom van 'giving circles': drie lessen

Door: Vera Peerdeman

09-03-2023

Filantropie

Betekenisvol geven, samen meer impact maken en leren over de thema's waarbinnen je graag een verschil maakt. In een notendop weliswaar, maar dat is wat een giving circle je brengt. Althans, als je het aan de oprichters van Nederlandse giving circles vraagt. Op 17 februari jl. kwamen zij voor het eerst samen om ervaringen uit te wisselen en van elkaar te leren. Drie adviezen:

https://www.wereldvanfilantropie.nl/nieuws/het-waarom-giving-circles-drie-lessen
This is an open access article distributed under the terms of the CC BY-NC-ND 4.0 license
https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/

Democratische filantropie

Geven via giving circles is in Nederland relatief nieuw en is eerder al eens uitgeroepen tot de nieuwste vorm van filantropie door Het Parool. Het idee erachter, is even simpel als sterk. Een groep individuen verbindt zich rond een zelfgekozen thema, bundelt de donaties en bepaalt samen – bij democratisch besluit – aan welke organisatie(s) de optelsom van hun giften wordt gegeven. Dit kan al snel oplopen tot enkele (tien)duizenden euro's per jaar. Twee jaar na mijn eerdere observaties over giving circles in De Dikke Blauwe, is het interessant te zien dat het aantal Nederlandse giving circles groeit. Een sterk staaltje democratische filantropie, met de potentie een nieuwe beweging onder Nederlandse (grotere) gevers te worden.

Autonomie en actief leren

Voor zover bekend, kent Nederland inmiddels elf giving circles en de verwachting is dat dit in 2023 nog groeit naar minstens veertien. Tezamen kennen zij ongeveer 250 leden die per persoon meestal (of soms zelfs minimaal) duizend euro inleggen. Belangrijk verschil met bijvoorbeeld geefkringen van culturele instellingen of 'vrienden van'-constructies is dat een giving circle zich niet verbindt aan een organisatie, maar aan een thema én dat zij op eigen initiatief van de gever ontstaat. Zo ontstaat autonomie en de unieke gelegenheid veel te leren over het thema waar de circle zich op richt. Het is de uitwisseling met andere leden die het zo boeiend maakt; van discussies over de te steunen organisaties, tot het samen leren van gastsprekers met kennis over het thema. Het is een 'living lab', zoals een van de aanwezigen van de bijeenkomst het treffend omschreef. En het is juist dit, wat het aansluiten bij een giving circle zo interessant maakt.

Onder bezielende leiding van dr. Sara Kinsbergen, universitair hoofddocent aan de Radboud Universiteit, kwamen de aanwezige giving circles tot drie belangrijke inzichten. Ook wel te lezen als handige tips, mocht je overwegen zelf een giving circle op te richten.

https://www.wereldvanfilantropie.nl/nieuws/het-waarom-giving-circles-drie-lessen
This is an open access article distributed under the terms of the CC BY-NC-ND 4.0 license
https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/

1 Een gezamenlijk 'waarom' is van cruciaal belang

Of het nu gaat om klimaat & biodiversiteit of de verbetering van omstandigheden voor de LHBTQI+ community, de aanwezige giving circles hadden bij de oprichting heel duidelijk voor ogen wat zij wilden toevoegen aan het Nederlandse filantropielandschap. De ene circle is opgericht om via core funding relatief kleine organisaties een duwtje in de rug te geven, de andere om leden bewuster te laten nadenken over geven. De ene circle komt voort uit een vriendinnengroep, de andere is juist weer een mix van verschillende netwerken waardoor er ook nieuwe connecties ontstaan.

Vooral wanneer de tijd verstrijkt of een circle groeit, is het belangrijk altijd te kunnen teruggrijpen naar het ‘waarom’ van de oprichting. Het vastleggen hiervan is het advies. Zoals: ‘aan welke type organisaties geven we wel of juist niet’ (denk aan gevestigde organisaties of juist minder bekende initiatieven) en ‘wat geven we wel of juist niet’ (denk aan corefunding vs. projectfunding en het geven van tijd, netwerk en kennis naast geld). Maar ook ‘onder welke voorwaarden geven we’: kunnen organisaties aanvragen doen, of is het enkel op uitnodiging van de circle, steunen we een- of meermalig en verwachten we verantwoording voor de giften. Disruptieve donateurs kunnen er hun hart ophalen; door hun autonome positie kunnen giving circles er heel bewust voor kiezen af te wijken van de geldende normen bij goede doelen en vermogensfondsen.

2 Bepaal duidelijke spelregels

Wat opviel bij de aanwezige giving circles, is de diversiteit in hun ‘spelregels’. Denk aan de minimale inleg voor leden. Bij de Coöperatiekring is dit bijvoorbeeld minimaal duizend euro per jaar, terwijl de Give a Damn Foundation ook de mogelijkheid biedt om met jaarlijks 500 euro aan te sluiten. Zij start nu zelfs een experiment om haar inclusiviteit te vergroten en het bedrag nog iets te verlagen, naar 250 euro. Bij sommige circles heeft ieder lid één stem ongeacht diens jaarlijkse inleg, terwijl andere het aantal stemmen koppelen aan de hoogte van het bedrag. Ook de betrokkenheid van leden kent vele vormen. Zo betrekt de Foundation for Family Giving ook de kinderen van leden bij het stemproces.

Mocht je een eigen giving circle willen starten, realiseer je dan dat er (nog) geen handboek beschikbaar is. Om je toch een beetje op weg te helpen, hieronder een aantal vraagstukken waarover je goede afspraken met de leden moet maken. Of liever nog, die je op papier zet:

- Wat is de minimale inleg per persoon?
- Is er een minimum of maximum voor het aantal leden?
- Heeft iedereen een gelijke stem, of is dit afhankelijk van de inleg?
- Hoeveel organisaties/projecten gaat de circle op jaarbasis steunen?
- Hoe vaak komen de leden samen in een jaar?
- Geeft de circle enkel donaties of stellen de leden ook tijd, kennis en/of hun netwerk beschikbaar voor de doelen die de circle steunt?
- Is het bestuur de kartrekker, of wordt van ieder lid een betrokken aandeel in het reilen en zeilen van de giving circle verwacht?

https://www.wereldvanfilantropie.nl/nieuws/het-waarom-giving-circles-drie-lessen
This is an open access article distributed under the terms of the CC BY-NC-ND 4.0 license
https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/

3 Geef het de tijd

Het aantal giving circles groeit weliswaar, toch is het vooral nog pionieren en zelf uitzoeken wat wel en niet werkt. Dit vraagt de nodige tijd, aandacht en een flinke portie vasthoudendheid. De ervaring tot nu toe is dat het bestuur vaak de rol van kartrekker op zich neemt. Dit maakt het sterk en kwetsbaar tegelijk. Het is fijn als een team zich sterk maakt om van de circle een succes te maken, maar bij vertrek van een bestuurslid verliest een giving circle daarmee mogelijk ook een drijvende kracht. Internationaal onderzoek van het Dorothy A. Johnson Center for Philanthropy laat ook zien dat tijd een noodzakelijke investering is. Naast de vele filantropische mogelijkheden, zien leden ook uitdagingen bij giving circles. Zij zouden in hun verbondenheid graag meer tijd steken dan ze voorhanden hebben. Ze willen graag een filantropische mindset ontwikkelen en ervaren dat het tijd en geduld kost om van geijkte opvattingen over geven af te stappen. En zij willen graag groeien in aantal leden, maar het vraagt tijd om gesprekken te voeren met potentiële leden.

Deze tijdsinvestering mag een uitdaging zijn, toch wordt het zelden als last ervaren: leden zien een absolute meerwaarde in de verdiepingsmogelijkheid die giving circles hen bieden. De aanwezigen van de bijeenkomst waren het er dan ook roerend over eens: lid zijn van een giving circle is een aanrader voor mensen die betekenisvoller willen geven!

Bij de bijeenkomst aanwezige giving circles waren: Coöperatiekring Amsterdam, Coöperatiekring Leiden-Haaglanden, Foundation for Family Giving, Give a Damn Foundation, Giving Circl of Amsterdam en Yugen Foundation

https://www.wereldvanfilantropie.nl/nieuws/het-waarom-giving-circles-drie-lessen
This is an open access article distributed under the terms of the CC BY-NC-ND 4.0 license
https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/